

*Distingits professors i professores, doctors, nous membres del
Claustre de la UdG,
Membres de la comunitat universitària,
Senyores i senyors, amics*

La Universitat de Girona celebra avui un acte del tot singular, un acte acadèmic del màxim nivell i significació universal. La universitat concedeix el doctorat a conseqüència de l'honor. És a dir, incorpora nous doctors, que ho són pel prestigi que han acumulat al llarg de la seva vida, pels mèrits que han contret, per la seva contribució en els respectius camps de coneixement. La Universitat incorpora l'experiència i la saviesa dels homenatjats.

Aquesta és la cinquena vegada, al llarg dels seus anys d'existència, que la Universitat de Girona investeix doctors *honoris causa*. No és, ni molt menys, un acte protocol·lari. Es tracta, sobretot, de proclamar a quin tipus d'ensenyament o d'exemple ens remetem, quins són els referents intel·lectuals o morals als quals s'acull una institució com la nostra. Per al Claustre Universitari, la investidura de doctors *honoris causa* és un compromís: el compromís d'acceptar, de manera crítica i constructiva, la transmissió de saber i de coneixement que ens lleguen les persones que han merescut l'elogi públic, el compromís de treballar amb aquest llegat i d'introduir-lo en el debat universitari. Ens sentim orgullosos per la incorporació dels Drs. Hobsbawm i Roca Junyent a la nostra comunitat universitària, una comunitat que valora el seu coneixement i l'empenta intel·lectual que aporten.

El missatge que transmet la Universitat de Girona en aquest acte es resumeix en dos conceptes: crítica i coneixement. És el que han exercit al llarg de la seva vida, de maneres diferents i en àmbits ben diversos, els doctors Hobsbawm i Roca Junyent. I és per aquest motiu que som nosaltres els qui ens honorem d'incorporar-los a la Universitat de Girona.

No puc afegir gaire res més al que ja han dit, en la seva *laudatio*, el professor Xavier Arbós i la professora Anna Maria Garcia. Seria sobrer i molt pretensions, per part meva, anar més enllà del que vostès han sentit i que neix de la seva relació personal i professional i del seu respecte profund envers els nous doctors *honoris causa*. Gràcies a tots dos, doncs, per haver-nos fet aquesta dissecció sintètica i alhora detallada i emocionada dels doctors Roca i Junyent i Hobsbawm. I gràcies a ells, també, per haver acceptat el nomenament i compartir amb tots nosaltres una cerimònia tan destacada, l'inici solemne de la seva incorporació a la nostra universitat.

La personalitat dels nous doctors contribueix, sense dubte, a engrandir el prestigi de la UdG. I no pas sense fonaments, perquè tant Miquel Roca i Junyent com Eric Hobsbawm han mantingut una notable relació amb les nostres aules, amb els nostres professors i investigadors, amb les nostres facultats i departaments. Eric Hobsbawm va ser un dels prestigiosos convidats a impartir el seu mestratge a la Càtedra Ferrater Mora, un mestratge que s'estén en el temps i que forma part, com ha dit la doctora Anna M. Garcia, del pòsit intel·lectual de moltes generacions d'historiadors. I Miquel Roca, estretament lligat al món universitari, col·labora decididament amb els estudis de Dret, amb la contribució indispensable per a la formació integral, teòrica i pràctica dels nous juristes.

Ambdós comparteixen avui, en aquest acte, unes quantes característiques singulars, que, més enllà de les seves distintes procedències i circumstàncies, ens ajuden a entendre els seus doctorats des d'una perspectiva comuna.

Ambdós són personalitats que han fet de la dignitat, de la confiança en els valors que han defensat al llarg de la seva vida, una premissa que no admet excuses ni subterfugis.

Ambdós han lluitat per uns ideals al llarg d'un segle que el mateix Hobsbawm ha considerat l'era dels extrems", un segle en el qual ells han estat protagonistes i relators, actors i espectadors destacats. Ambdós han intervingut, des de la pràctica política o des de la reflexió intel·lectual, en l'avenç cap a un futur més just, més regit per la sensatesa i menys per la irracionalitat.

I avui, en un període especialment difícil, compartim el pensament que expressava fa poc el professor Hobsbawm: **"El món necessita recuperar els valors de la Il·lustració per afrontar el futur, valors que ens parlen de creure en el progrés humà, de tota la humanitat, a través de la raó, l'educació i l'acció col·lectiva"**.

El mateix Roca Junyent ha definit aquests valors amb precisió, arran de la recent elecció de Barack Obama com a president dels Estats Units, tot parlant del canvi que necessitem com a societat: **"No es tracta —ha dit— de canviar les bases de la democràcia, ni d'aprofundir en la divisió, ni de mirar la història amb ira o rancúnia. La càrrega del canvi és en la voluntat, el coratge i l'esperit dels mateixos ciutadans; amb respecte a les institucions, a les idees, a les minories; apel·lant a l'orgull, a la convicció. Un canvi fonamentat en la democràcia, la llibertat, les oportunitats i la ferma esperança"**.

Ambdós participen avui d'aquest futur. Des de la influència acadèmica, social i de pensament, des de la talaia que els permet contemplar el que han viscut i el present incert en què vivim.

El doctor Hobsbawm, figura eminent de la ciència històrica, referent mundial, consciència crítica, ha estudiat la realitat dels segles XIX i XX (el segle llarg i el segle curt, en expressions ben seves!). Ho ha fet des d'una perspectiva ideològica que vol donar sentit a la catàstrofe i que encara advoca per l'esperança. El pensament marxista, vector principal de l'obra de Hobsbawm, és viu i actual. La seva reflexió és més vigent que mai: en un recent número del *The Times*, hom ha considerat Karl Marx com un dels "guanyadors" de l'actual crisi econòmica. A Alemanya, les vendes d'*El capital* han crescut un 300 %.

El doctor Roca Junyent ha estat un actor principal de la transició política espanyola. No pas per casualitat, sinó per la seva enteresa, la seva lluita i el seu pragmatisme a favor del pacte. Aquest any es commemora el 30è aniversari de la Constitució que ell va contribuir a fer possible. La implicació personal en la lluita democràtica, la seva tasca com a jurista, el seu prestigi professional i la seva acurada dissecció del món que l'envolta han fet créixer en l'imaginari col·lectiu una figura respectada, un punt de referència en la història d'aquest país.

Ambdós són part del segle XX. L'han viscut i l'han explicat. Han participat en els guanys a favor de la llibertat i han viscut períodes convulsos i atzagaiades. Han contribuït, amb els seus esforços, a fer un món més habitable i a mostrar-nos-en les deficiències, els forats obscurs, la dura pugna d'una etapa que no ha acabat, sinó que continua sent dialèctica. Entendre la història, ser-ne en part responsable, els atorga una credibilitat i una profunditat de pensament que engrandeix el bagatge intel·lectual de la nostra universitat.

És per això que la seva incorporació a la UdG com a doctors *honoris causa* és, per a tots nosaltres, una gran satisfacció. Atorgar un doctorat *honoris causa* és, per dir-ho així, una marca d'identitat de la institució universitària.

Darrere d'aquesta cerimònia d'investidura, darrere d'aquesta celebració, hi ha una sòlida, molt sòlida institució, que ensenya i que transmet coneixement, que investiga, que innova, que col·labora amb el món socioeconòmic. Hi ha una institució que té una vital importància social i que s'integra en el territori, sí, però que va més enllà i que és present de manera significativa en l'univers de la ciència i del progrés internacional.

I ja per acabar, deixin-me que els expliqui una història que m'ha enlluernat aquests dies i que em sembla que és un bon corol·lari a una cerimònia com la d'avui.

Óscar Tulio Lizano es va alliberar del segrest de les FARC, a Colòmbia, i va confessar que en el seu captiveri el va salvar la docència, la transmissió de coneixement. Va col·locar tres pals indefensos, inerts, despallats, davant seu i, fent veure que eren alumnes, va començar a fer classe. Necessitava un auditori i per això va muntar aquell infantil estratagema que algú podria qualificar d'irracional. Potser ho era. Però ell necessitava ensenyar, necessitava sentir-se útil, sentir-se humà. Recuperar la seva dignitat. És en la baula que ens ajunta al passat, en la baula que transmetem al futur, on es fonamenta la nostra humanitat. Una cadena que ens deslliura de cadenes i que permet dibuixar un món on la tasca del mestre té sentit. Els pals no sentien, ni es movien, ni preguntaven. Però el professor Lizano, sentint-se mestre, esdevenia de nou ésser humà.

Per sort nostra, els mestres, els doctors als quals avui homenatgem tenen aquí, a la ciutat de Girona i a la nostra universitat, alumnes, amics, col·legues que recullen les seves lliçons i les estendran a noves generacions. Avui, la Universitat de Girona, nosaltres, som alumnes seus, senyors doctors.

Moltes gràcies.

Anna M. Geli de Ciurana

Rectora de la UdG